התכלת פרק רביעי מנחות

מ.

מסורת הש"ס

א) שבת כה: עבודה ר"ה מ"ר. ב) מיר מת. נח. שבת קלב. יבמות כ:. ג) ל"ק מ"ר. ד) מתיו לכ"ם. רש"ל וכיון נמחק. ה) נ"ל הה לגן לגמר. ו) נ"ל נלגן דפסחים ולא יתיה דלא דכלאים וכ"ה מקרים סיהם וכל"ל ותמ"כ מה"ד עשה דלעיל כגון לגן דפסחן ודחמה לגו דכלאים וכל"ל). ז) ל"ק מ"ר. ח) ולגלה. ל"ק. ט) דכלאים הוא דאמרי. ל"ק. י) עליון דלא דישיון. ל"ק. כ) שפיכשר. ל"ק. ל) [עי' תוספות סיהה ג. ד"ה דאמרן]. מ) [נקמן מה:]. נ) [דבר זה ליתא לקמן יגא כשים מקום כש"ם ודע דמוס' בשבת כה: ד"ה סדין כתבו דבר זה כשם בעל ה"ג ומוכח נבגרא היא מדמתרגיע להתעטף בציצית וכ"כ תוס' עוד ביבמו ל: ס"ד כיולמי ממין). ס) ל"ל דנקמן סדין בציצית ולא תכלת בסדין. ע) ר"ל מומן הזה לאין לגו תכלת עי' רש"ק. פ) ולגמן שני פירם דקלא. ל"ק. צ) מתמיהין דהלכה כב"ה ר"ם נוהגין לי עשה ציצית כל"ל והכ"ל. ל"ק. ק) פטור לגן של פשתן נמי פטור. ל"ק.

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מרים נקים כלומר לגן וכו': (ב) בא"ד אמר הוא הוה שרי אי לאו מכאים: (ג) ר"ה נקים וכו' מקרים הס"ד ואמ"כ מ"ה עשה ציצית בגגון צמר לבן בפשתן ויתכה לאו:

שיטה מקובצת

א) תיר. (שבת כה) ועיים בתוס': ב) הכלת בסדינו בירושלים: ג) ליבא ולירמו: ד) תעשה ולידבקה: ה) סדין של פשתן: ו) אליא דבינן דלב"ש: ז) בציצית דדרשי: ח) תיבת היא נמחק: ט) יכי ביה ציצית: י) צמר לבן הא אמרינן: יא) כיון דלשל לבן אפשר: יב) כלומר אפי' הוי לבן: יג) להטילו: יד) להטיל במינו אבל תכלת דצמר דאי אפשר בסדין: טו) דציצית ולאו דכלאים הס"ד ומה"ד ואם לאי כגון תכלת דאי אפשר בשל פשתן יבא עשה דציצית ודחה: טז) תיבות אר אותן נמחק: יז) דלא להרי: יח) בנסתן בתוך היורה: יט) בשמעתין עיקמה אם: כ) אלא גזירה משום: כא) שיכבו לו הכלה: כב) תיבה הא נמחק: כג) למימר א) כמו תיבה לפי נמחק: כד) שלית ולפירושו משמע דתך ברייתא שבירא לה דבלי קופסא חייבת בציצית וא"כ תיקשי מינה למ"ד כלי קופסא פטורין ועוד דבסדר רב עמרם ספק בב"ש היאך אפשר לפטוק כמאן דלא דרים כמותן הא איכא כמה גופי תורה דמסמכינן אתי דעה פרש"י בתשובה דאע"ג דב"ש פוטרין סדין בציצית היינו דוקא תכלת דהוי כלאים אבל מינו מיהו צריך למשדי ביה ותיפה אמאי דאמר לקמן דמלאכא כו' ואי תשובת רש"י אמאי קאמר ציצית מה תהא עליה הא נוכל לקיים במינה ר"ל דעיקר ציצית של תכלת היא ואעיקר מצוה מן המוכחר קפיד וכן הה"א רפ' במה מדליקין דף כ"ה ע"ב דאמר כך היה מנהגו של רבי יהודה בר אלעאי בר' עד היו מחבין ממנו כנפי כפותן ואם היה להם ציצית של מינם למה היו מחבאין אלא לפי שלא היה להם תכלת דעיקר מצות ציצית בכך וי"ת פירש סדין בציצית ב"ש פוטרין מדרבנן ומשום הני טעמא דפפרש לקמן גזירה משום קלא אילן כו' ותנא פוטרים ולא אוסרין לפי שאפי' הטיל בהן מינן פוטרים ור"א אב"ש פליגי דהלא כל המטיל כו' המיהא הוא דאיכא הא איסורא ליבא וכל הך סוגיא אליבא דב"ש קאי. תוי"ט: פה) דפסיקנא דחוטי צמר פוטרין בשל פשתן ושל פשתן:

עין משפט נר מצוה

יז א מ"ר פ"ג מהלכות ציצית הלכה ו סמג עשין מו טוש"ע ס"מ סי' ט סעיף ו: ב (מר"י אסן):

מוסף רש"י

סדין בציצית ב"ש פוטרין. ומע"ג דלעיל מיהכ הוא נכל עליהות שיש לו לגדם ואפילו מוכחים בית קפיפסן, הני דפסקן פטורין מפוס דכלאים לא שרא דמתמא דלא דרכי מחוכין וב"ה מחייבין. דדרכי מחוכין (שבת כה:). אם אתה יכול לקיים את שניהם. כגון נדליים תפשה לך לא מלבס שעטנז, דלעלים של צמר ציצים של צמר ולגמלא של פשתן ציצים של פשתן (מדר נח.). ואם לאו. אם לי אתה יכול לקיים אם שניהם כגון מילה בלבדה (שם).

רבינו גרשום

סדין של פשתים בציצית בית שמאי פוטרין. לפי שהכלת צמר הוא והוי כלאים: וב"ה מחייבין. דדרמנא שריה ומשרי"ה נקט לשון פטור וחייב הכל בגד שיש לו ד' כנפים חייב בציצית: א"ר אלעזר ב"ר צדוק האיך בית שמאי פוטרין והלא כל המטיל תכלת לסדינו בירושלים אינו אלא מן המתמיהין (אבל) שתמיהין עליו בני אדם אותן שאין יודעין שמותר. תמיהא איכא איסורא ליבא: אמר ר' א"כ שאינה אסורה בציצית למה אסרוה חכמים לפי שאין בקיאין. מפני בני אדם שאינן בקיאין בהלכות ציצית ולא ידעי דשרי להני אסרו בירושלים משום דהוה רוב עם ולא בקיאי לישנא אחרינא אמאי מחייבי ב"ה והלא כל המטיל אינו אלא מן המתמיהין שתמיהין עליו בני אדם מפני מה המטיל והלא אינו חייב בציצית. אמר ר' (יוסי) א"כ הואיל וב"ה מחייבין למה אסרוה חכמים והלשון הראשון הוא עיקר: ולרמו כי עשרה תכלת לסדינין וליפקו לשוקא ונימסרסא למילתא לאותן שאינן בקיאין דמותר כ"ש דמתמהי כי חזו בי עשרה בסדינהון ומשום הכי אסורה: ולדרוש בפרקא בדרשא בבית הכנסת דשרי לשווי תכלת בסדין ולא ליתמהו: גזירה דלמא אתו למימא קלא אילן צמר שצבע בקלא אילן שרומה לתכלת וההוא לא הוי מצוה וחייב משום כלאים הילכך אסורה: ואמאי אסורה מפני כך לא יהיה אותו קלא אילן אלא כלבן כלומר אם אינו חשוב כתכלת נדחנו כלבן ולימא דשרי: כיון דאפשר מינן כלומר מ) כיון שמטיל הכנף והוא עיקר מצותן של ציצית הילכך לא נדחנו כלבן של צמר הקלא אילן להתירה דאפי' לבן של צמר אין עיקר מצותה: אם אתה יכול לקיים את שניהם עשה דציצית ולאו דלא תלבש שעטנז כגון הכא דמצי לקיים שניהם דיכול למיהמי ביה חוטי פשתן והילכך אסורה גזירה משום קלא אילן: ואמאי אסורה משום קלא אילן וליבדקה. כלומר אם יכול לבדוק אם הוא תכלת או קלא אילן ידעי למיבדקיה ואכתי לישתרי. אע"ג דידעי למיבדקיה להכי אסורה גזירה משום טעימה דתכלת. ניסין שמנסין את הצבע של תכלת שליקחין מעט צמר ומטבילין בצבע לידע אם יהיה לו מראה יפה של תכלת וזו היא טעימה ואותה טעימה פסולה שלא נצבעה לשום ציצית. ושמא ישלנו בסדין ואותו אי אפשר לבדוקו והוי כלאים הלכך אסורה: ואכתי מפני מה אסורה בשביל טעימה: ולכתבה אריסקי כלומר יכתבו ספרים ולשדרן לגולה דטעימה פסולה לציצית ולא אתו למירמי בסדין נאנן אריסקא ליקום וליסמוך למישריה שמא איכא מאן דלא תזי לדיסקא ואתו למירמי טעימה אמר רבא השתא מדאוריימא לי נמי מסקנא לא קיימא הכי:

סדין בציצית בית שמאי פוטרין. פירש בקונטרס דלא דרשינן סמוכין ולא מיסתרי כלל כלאים בציצית והא דנקט לשון פטור וחיוב ויתכן יותר לשון איסור ואיתר משום דקסבר מוכח טלית ואיסור והיתר נמי בהא תליא וה"ה נמי בטלית של צמר שלא יפטרו בו חוטי פשתן ומילתא דפסיקא נקט דכל סדין מפשתן ולא אפשר בו בלא כלאים שעיקר מצות ציצית תכלת ותכלת עמרא הוא: משמע מתוך פירוש הקונטרס בציצית [ב] כלאים הוא דאסרינן וכן פירש בתוספות וכן [כתב] רביני יצחק בר' יהודה וקשה דהא אמרינן בריש יבמות (דף ד.) אפילו מאן דלא דרש סמוכין בעלמא במסנה מודה דרש וי"ל דאיכא חד תנא בגזיר (דף נח.) דמפיק מרשאו דעשה דוחה לא תעשה ומר ופשטים לכדרבא וכיון שמאי סבירא להו בההוא תנא וסבירא להו בר' יהודה דלא דרש סמוכין אלא מדאוריימא מו מופנה ומע"ג דעשה דוחה לא תעשה לא שרי ציצית כלאים דהא אפשר לקיים שניהם ועיקר מצות תכלת לא יהא אלא בגמר מי נמי לאשמעינן קסר [ג] דלעיל לא ידעינן אלא מדאיסתרי כלאים בציצית ומיהו לא יתכן למימר כב] לפי מה [ד] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [ה] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [ו] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [ז] ועוד דקי"ל (שם [ח] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא דא [ט] דנקט סדין דוחקא ומיהו תימה [י] דהשתא כיון דלא אפשר נדחי עשה ולא תעשה:

אמר רבי אליעזר ברבי צדוק. בקונטרס פי' שני לשונות [יא] ולשון שני שפי' דקאי אב"ש דפטרי והלא אין בו רק ממיה ורבי נמי קאי אב"ש אם כן למה אסרוה ב"ש וחזו כפי' ר"ת שלמעלה דטעמא דב"ש משום גזירה היא אבל לפי' הקונט' שלמעלה לא יתכן דניקו אב"ש והיה יכול לפרש א"כ למה אסרו הטעם ונעמא דנפשיה קאמר ולא קיש ליה כב"ש ועוד פי' דרבי אליעזר אב"ה מהדר דממיי ליה והלא בני ירושלים יתמהו עליו ואמר רבי ל"כ למה אסרוה דפסיקא כב"ש לא קי"ל ולמה [יב] מתמיהין: **והלכה** כדברי ב"ה. י"ם גורסין אי איכא ציצית של צמר ביום מיכסי ביה ופטור וכי שקעה אמה אי מלבנים ליה מייב וממקו ר"ת כמו שאפרש לקמן: **לא** יהא אלא לבן. אע"ג דאליבא דרבי קיימי דס"ל (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת את הלבן מיהו רבי לאו טעמא דנפשיה קאמר אלא מהדר אבני ירושלים כדפרישית: **ביון** דאפשר במינן. לעיל (דף לט:) בה] דמקיקנא דחוטי פשתן פוטרין בשל צמר היינו בהדי תכלת דמיגו דתכלת [יג] פטור בשל פשתן לבן נמי פטר ואע"ג דאפשר במינו והאי דפסיקא ליה טפי דחוטי צמר פוטרין בשל פשתן היינו משום דבלאו הכי איכא כלאים אי נמי מדאוריימא (דרחמנא) שרייה ורבנן הוא דגזור דכיון דאפשר לקיים שניהם אבל מדאוריימא שרי דבלאים ממש הוא אבל ציצית ולאו משום דחיה והא דמקקינן לעיל דפוטר היינו מדאוריימא אי נמי מסקנא לא קיימא הכי:

וליבדקיה. פי' בקונטרס שתי לשונות לשון אחד ליבדוק כל יורות הצובעים ומשני משום טעימה דהוי שלא לשמו והכי נמי הוה מצי למימר שמא שלא לשמו עבד כוליה ל"א ועיקר וליבדקיה כדאיתא לקמן דמייתי גילתא ובגילתא ובדקינן ליה לציצית אי תכלת הוא או קלא אילן ומשני משום טעימה שמא ציצית זה נעשה מן המצר שטעם בו וזה אי אפשר בסדיקה: שמא

[ג] תנו רבנן [ד]סדין בציצית ב"ש פוטרין וב"ה מחייבין [ה]והלכה כדברי ב"ה א"ר אליעזר ב"ר צדוק והלא כל המטיל תכלת [ו] בירושלים אינו אלא מן המתמיהין אמר רבי א"כ למה אסרוה לפי שאין בקיאין אמר ליה רבא בר רב חנא לרבא [ז] ולרמו בי עשרה ונפקו לשוקא ומפרסמא למילתא כל שכן דמתמהו עילוי ולידרשא בפירקא גזירה משום קלא אילן ולא יהא אלא לבן כיון דאפשר במינן לא כדריש לקיש [ח]דאמר ריש לקיש [ט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [י] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא מדאוריימא לי נמי מסקנא לא קיימא הכי:

[יא] לפי מה [יב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [יג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [יד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [טו] ועוד דקי"ל (שם [טז] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [יז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[יח] דאמר ריש לקיש [יט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [כ] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[כא] לפי מה [כב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [כג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [כד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [כה] ועוד דקי"ל (שם [כו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [כז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[כח] דאמר ריש לקיש [כט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [ל] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[לא] לפי מה [לב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [לג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [לד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [לה] ועוד דקי"ל (שם [לו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [לז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[לח] דאמר ריש לקיש [לט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [מ] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[מא] לפי מה [מב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [מג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [מד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [מה] ועוד דקי"ל (שם [מו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [מז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[מח] דאמר ריש לקיש [מט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [נ] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[נא] לפי מה [נב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [נג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [נד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [נה] ועוד דקי"ל (שם [נו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [נז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[נח] דאמר ריש לקיש [נט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [ס] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[סא] לפי מה [סב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [סג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [סד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [סה] ועוד דקי"ל (שם [סו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [סז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[סח] דאמר ריש לקיש [סט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [ע] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[עא] לפי מה [עב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [עג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [עד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [עה] ועוד דקי"ל (שם [עו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [עז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[עח] דאמר ריש לקיש [עט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [פ] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[פא] לפי מה [פב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [פג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [פד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [פה] ועוד דקי"ל (שם [פו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [פז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[פח] דאמר ריש לקיש [פט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [צ] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[צא] לפי מה [צב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [צג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [צד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [צה] ועוד דקי"ל (שם [צו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [צז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[צח] דאמר ריש לקיש [צט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [ק] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[קא] לפי מה [קב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [קג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [קד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [קה] ועוד דקי"ל (שם [קו] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [קז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[קח] דאמר ריש לקיש [קט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את לא תעשה [קי] וליבדקוה אלא גזירה משום טעימה וליכתבה אדיסקי אדיסקי ליקום וליסמוך אמר רבא השתא

[קיא] לפי מה [קיב] שפירש המעלה גבי קסר העליון מיהו גם אההוא תנא דגזיר פר"ת דסמיך אגדילים דמרשאו לא מצי מפיק כדאיתא ביבמות ותו דבסדר רב עמרם פסיק כב"ש בהא ואתן [קיג] פשיטא דלפירוש הקונטרס קיש לן כב"ה כדמוכח בכל דוכתי ולפי' הקונטרס ל"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך וכדמפרש ומשום גזירה וציצית ממינו שרי לגולי עלמא וצריך לדחוק הא דשרא רבי זירא לפדייה היינו ציצית תכלת ומנלאה נמי (לקמן דף מא.) דאמר לרב קטינא סדינא בקיטנא ציצית מה תהא עליה מציצית מן המובחר קא מקפיד ותו קשה לפירוש הקונטרס דפליגתא דאמוראי הוא [קיד] אי ציצית חוטא גברא או חוטא ציצית [קטו] ועוד דקי"ל (שם [קטז] דף מב) חוטא גברא מדמנברכינן להתעטף ומדב"ש נמשע לב"ה דחוטא ציצית הוא לכך פי' ר"ת דמדאוריימא ב"ש נמי חיוב מחייבי ולא פטרי אלא משום הני טעמי דמפרש בגמעתין ואפילו ממינו נמי פטרי ליה דלמא אתי למיעבד תכלת והלכך שייך שפיר לשון פטור ועוד יש לומר לפי' הקונט' דב"ש אף במינן פטרי דסברי לה כרבי דאמר (לעיל דף לח.) התכלת מעכבת הלבן והשתא ניחא [קיז] דקי"ל דאין הלכה אלא כתנאי דבסמוך

[קיח] דאמר ריש לקיש [קיט]כל מקום שאתה מוצא עשה ולא תעשה אם אתה יכול לקיים את שניהם מוטב ואם לאו יבוא עשה וידחה את